

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 1 - 2 kwietnia 2016 r. na kierunku *administracja* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych o profilu ogólnoakademickimna poziomie studiów pierwszego stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek – członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Waldemar Hoff – ekspert PKA**
- 2. dr hab. Jan Izdebski – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. wszjk**
- 4. Maja Bednarzewska – ekspert ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *administracja* prowadzonym na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim na poziomie studiów pierwszego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej w tekście: ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, w tym z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostateczni e
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia		X			

i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
--	--	--	--	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do

celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia zawarta została w programie kształcenia na studia I stopnia na kierunku *administracja* o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, stanowiącego Załącznik do uchwały Nr 7/000/2015 Rady Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża z dnia 4 maja 2015 r. Koncepcję kształcenia oparto o misję Uczelni określoną w uchwale Senatu PWSZ Nr 15/000/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. i strategię Uczelni określoną w uchwale Senatu PWSZ Nr 1/000/2011 z dnia 25 stycznia 2011 r. Jako misję Uczelni wskazano uzyskanie statusu uczelni akademickiej, co pozwoli Uczelni pełnić wiodącą rolę edukacyjną w regionie, w ścisłym związku z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Realizując misję Uczelni, w ramach prowadzonego kierunku *administracja*, Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego podejmuje działania na rzecz stałego podnoszenia jakości kształcenia, wzmocnienia kadry naukowej, rozwoju bazy naukowobadawczej, stymulowania współpracy międzynarodowej i regionalnej oraz dostosowania efektów i profili kształcenia do potrzeb środowiska lokalnego. Celem Wydziału jest kształtowanie u studentów kompetencji zawodowych potrzebnych na rynku pracy oraz kompetencji społecznych, takich jak kreatywność, otwartość na zmiany i innowacyjność. W związku z przyjętymi celami Koncepcja kształcenia przewiduje odpowiednie formy zajęć, które kształtują te umiejętności, a zgodność z potrzebami rynku pracy zapewniona jest poprzez oferowane specjalności: „*Administracja publiczna*”, „*Administracja europejska*” i „*Administracja gospodarcza i finansowa*”. Zgodnie ze Strategią Uczelni, studia na kierunku *administracja* kształcą rzetelnych, dobrze przygotowanych i tolerancyjnych pracowników, umięjących poruszać się po rynku pracy, interpretować przepisy prawa administracyjnego i pokrewnych

gałęzi prawa, rozwiązywać problemy związane z subsumcją przepisów prawa w odniesieniu do konkretnych stanów faktycznych, działać na rzecz społeczności lokalnych, szanować odmienności również kulturowe oraz poszerzać nieustannie swoją wiedzę oraz swoje umiejętności. Koncepcja kształcenia jest zgodna z przyjętymi celami polityki jakości. Wskazane dokumenty zostały należycie sformułowane pod względem metodologicznym, ich treść koresponduje ze sobą. Kierunek *administracja* jest prawidłowo ujęty w działaniach projakościowych Uczelni pod względem nadzoru i partycypacji.

Plany dotyczące rozwoju ocenianego kierunku studiów ujęte zostały w Uchwale Nr 30/000/2015 Rady Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie Misji i Strategii Rozwoju Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego.

W dokumencie tym wskazano kierunki rozwoju związane z podnoszeniem poziomu kształcenia i dydaktyki oraz dostosowania kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE. Działania podejmowane w tym zakresie dotyczą doskonalenia jakości kształcenia, przekształcania programu studiów w celu uzyskania oferty edukacyjnej przystosowanej do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz angażowania przedstawicieli największych pracodawców regionu w pracach nad ofertą edukacyjną.

W rozmowach z ZO przedstawiciele Władz Uczelni wskazali, że plany rozwoju kierunku *administracja* obejmują również wystąpienie o uprawnienia do prowadzenia studiów II stopnia. Stwierdzić należy, że plany rozwoju kierunku *administracja* uwzględniają nie tylko oczekiwania studentów oraz absolwentów tego kierunku studiów, ale również oczekiwania interesariuszy zewnętrznych, z którymi Uczelnia współpracuje. Z przeprowadzonych spotkań oraz analizy dokumentacji współpracy z tymi podmiotami wynika, że mają one istotny wpływ na określanie propozycji zmian rozwoju ocenianego kierunku studiów, poprzez konsultacje, uwagi zgłaszane władzom Uczelni.

1.2 /dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Efekty kształcenia na kierunku *administracja* odnoszą się do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Zaproponowane studentom efekty kształcenia wskazane przez Uczelnię są właściwe dla: obszaru nauk społecznych w obrębie dziedziny nauk prawnych (dyscypliny: nauki o administracji, prawo). Przewidziano także wiedzę i umiejętności z zakresu dyscyplin humanistycznych i ekonomicznych: etyki, filozofii, nauki o zarządzaniu, finansów, stanowiących uzupełnienie kierunkowych nauk społecznych. Przyporządkowanie kierunku *administracja* do wskazanych obszarów, dziedzin i dyscyplin w bieżącym roku akademickim nastąpiło na podstawie uchwały Senatu Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża nr 32/000/2014. Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia.

1.4

Efekty kształcenia zakładane dla kierunku *administracja* powiązane z wybranymi efektami kształcenia dla obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których oceniany kierunek studiów został przyporządkowany i określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Sformułowane są one w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Kierunkowe efekty powiązane są z założeniami systemu weryfikacji efektów kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jakuba z Paradyża. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku uwzględniają

efekty w zakresie pogłębionej wiedzy, przygotowania do prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, a także na rynku pracy oraz w dalszym kształceniu.

Studenci na zajęciach są właściwie informowani o zakresie wiedzy, kompetencji i umiejętności, który jest zawarty w sylabusach. W opinii studentów, efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób dla nich zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Oczekiwania studentów skupiają się na zdobyciu umiejętności praktycznych przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, co też Uczelnia stara się im zapewnić. Studenci ocenianego kierunku studiów w rozmowach z ZO wyrazili przekonanie, że wiedza i umiejętności zdobywane na studiach będą przydatne na rynku pracy.

1.5

1.5.1 Nie dotyczy.

1.5.2

Matryca kierunkowych efektów kształcenia osiąganych na studiach I stopnia w formie stacjonarnej i formie niestacjonarnej zawiera rozkład efektów kierunkowych na przedmioty modułu ogólnego (podstawowe), kierunkowego, 3 obieralnych modułów specjalnościowych: „*Administracja publiczna*”, „*Administracja europejska*” i „*Administracja gospodarcza i finansowa*” oraz moduł dyplomowanie i praktyka. Analiza doboru przedmiotów w poszczególnych modułach oraz analiza treści programowych przedmiotów zawarta w poszczególnych sylabusach pozwala na stwierdzenie, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia. Treści kształcenia na kierunku *administracja* są właściwie dobrane, są aktualne, różnorodne i kompleksowe, obejmują wiedzę teoretyczną i praktyki zawodowe oraz odpowiadają potrzebom rynku pracy. Tematyka, metodyka oraz wymagania prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia oraz ogólnoakademickim profilem kształcenia.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Dobór odpowiedniej metody oraz formy kształcenia zależy od wykładowcy i znajduje swoje odzwierciedlenie w sylabusach do przedmiotów. Każdy wykładowca opracowując swój sylabus, określa i charakteryzuje metody dydaktyczne adekwatne do założonych treści programowych. Szczegółowa analiza sylabusów do przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że wykładowcy stosują zarówno metody podające, w ramach których studenci nabywają umiejętności przez przyswajanie przekazywanej wiedzy, jak również metody problemowe (nabywanie umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswojonej w ramach samodzielnej pracy własnej), czy typowe metody praktyczne i aktywizujące studentów do pracy własnej. Stosowane metody przewidują samodzielną aktywność studentów w poszukiwaniu rozwiązań zadanych problemów w oparciu o literaturę i przypadki z realiów funkcjonowania administracji publicznej. Stosuje się również metody grupowej współpracy studentów, wzmacniające ich kompetencje społeczne. Student studiów I stopnia ocenianego kierunku studiów jest wyposażony w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do realizowania zadań dzięki pomocy nauczyciela, a następnie pracy własnej. Zakładane efekty kształcenia osiągnięte są poprzez samodzielną pracę studenta, co jest

realizowane w samodzielnym przygotowaniu okresowych prac zaliczeniowych i pracy dyplomowej. Student dzięki temu nabywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do realizowania wymienionych zadań dzięki pomocy nauczyciela, a następnie pracy własnej. W ramach seminarium dyplomowego studenci są przygotowani do prowadzenia badań, w szczególności nabywają podstawowe umiejętności badawcze, m.in. w zakresie formułowania i analizy problemów badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań.

1.5.4.

Kształcenie na kierunku *administracja* prowadzone jest na poziomie studiów pierwszego stopnia. W ramach kształcenia realizowanych jest 1864 godzin na studiach stacjonarnych wszystkich specjalności, a na studiach niestacjonarnych odpowiednio 1138 godz. Moduły zostały podzielone na 4 rodzaje: przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe, moduł obieralny – przedmioty specjalnościowe oraz dyplomowanie i praktyka. Układ modułów ma uzasadnienie merytoryczne i logiczne. Czas trwania realizacji treści programowych znajduje odwzorowanie w czasie pracy własnej studentów i liczbie punktów ECTS. Kształcenie realizowane jest w cyklu 6-semestralnym. Program studiów przewiduje osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia poprzez jego całościową realizację. Wszystkim przedmiotom przypisano punkty ECTS. Student uzyskuje łącznie 180 punktów ECTS. Analiza treści programowych zawartych w sylabusach do poszczególnych przedmiotów daje podstawę do stwierdzenia, że czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.5.5.

Zgodnie z programem studiów, student studiów I stopnia musi uzyskać 180 punktów ECTS. Punktacja ECTS bierze pod uwagę nakład pracy studenta związany z treściami kształcenia oraz uwzględnia wymogi przedmiotów i formę zaliczenia w ramach danego modułu. Na ocenianym kierunku przypisano modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w Jednostce badaniami naukowymi przypisano 55 % punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia.

1.5.6.

Program studiów oferuje przedmioty obowiązkowe, ale również daje możliwość studiowania przedmiotów do wyboru oraz przewiduje moduł przedmiotów specjalnościowych. Wydział zapewnia pulę obieralnych modułów kształcenia w liczbie 37 % punktów ECTS. Obejmują one moduł obieralny – przedmioty specjalnościowe oraz seminarium dyplomowe.

1.5.7.

Program studiów stanowi logiczny ciąg przedmiotów, przyjęte w nim proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Zajęcia dydaktyczne są realizowane w różnych formach, takich jak: wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria, oraz praktyki zawodowe. Studenci pozytywnie oceniają organizację zajęć dydaktycznych i dobór ich form, liczebność grup oraz proporcje liczby godzin różnych form zajęć. Są one monitorowane przez nauczycieli akademickich oraz Wydziałowy Zespół do spraw Jakości Kształcenia. Przyjęta liczba zajęć wykładowych i aktywizujących umożliwia studentom

osiąganie założonych efektów kształcenia.

1.5.8.

Istotnym elementem programu studiów jest obowiązek odbycia przez studenta praktyki zawodowej. Studenci obowiązani są do odbycia praktyk zawodowych w wymiarze 160 godz. w V semestrze studiów w terminie ustalonym przez studenta w porozumieniu z administracją Uczelni. Program studiów określa zasady i formy odbywania praktyk, zawiera informację na temat liczby godzin, terminów realizacji, wskazuje efekty oraz metody oceniania i przyporządkowane im punkty ETCS. Szczegółowe cele i efekty praktyk, metody i środki dydaktyczne określa karta przedmiotu dla praktyk. Sposób odbywania i program praktyk określa regulamin praktyk. Studenci mają możliwość odbywania praktyk w organach lub instytucjach, dających rękojmię realizacji programu praktyk i związanych z jednostką umowami w sprawie praktyk. Najczęściej praktyki odbywają się w organach administracji rządowej i samorządowej, jednostkach służb mundurowych oraz przedsiębiorstwach. Studenci niestacjonarni mogą realizować praktyki w miejscu pracy oraz w miejscu odbywania stażu.

1.5.9.

Uczelnia podejmuje istotne starania w tym zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu. Uczelnia daje możliwość studiowania kierunku *administracja* w ramach programu Erasmus+. W ofercie kształcenia znajduje się przedmiot w języku angielskim – Protokół dyplomatyczny, adresowany w szczególności do studentów uczestniczących w programach wymiany międzynarodowej. W rozmowach z ZO Władze Uczelni wskazały, że trwają rozmowy dotyczące wspólnej oferty kształcenia jednostki z Narodowym Uniwersytetem „Akademia Ostrogska” w Ostrogu.

1.6.1.

Zasady i procedury rekrutacji studentów oraz liczby miejsc na kierunku są określane uchwałami Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Mają one charakter przejrzysty, nie zawierają postanowień o charakterze dyskryminującym i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów. Informacje o rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni. Przyjęcie na studia I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego. W kryteriach rekrutacji określono przedmioty, z których wyniki są brane pod uwagę w konkursie świadectw dojrzałości.

1.6.2.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, stanowiący załącznik do uchwały Nr 22/000/2015 Senatu PWSZ z 23 czerwca 2015 r. Zarządzeniem Rektora 85/0101/2015 z 12 października 2015 r. powołano Wydziałową Komisję ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się, której przewodniczy osoba należąca do minimum kadrowego ocenianego kierunku. Studenci kierunku *administracja* mają możliwość wykazania, iż osiągnęli efekty kształcenia poprzez uprzednie uczenie się nieformalne i wcześniejsze doświadczenia (wynikające m.in. z pracy zawodowej). Komisja ustala adekwatność uzyskanych efektów do kierunkowych efektów kształcenia na podstawie

analizy dokumentów złożonych przez studenta lub przeprowadzonego egzaminu. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS możliwych do zdobycia na kierunku *administracja*.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na wszystkich etapach kształcenia. System sprawdzania efektów kształcenia zawarty został w Regulaminie studiów oraz sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Każdy sylabus zawiera stopień opanowania poszczególnych efektów wymaganych na każdą z ocen. Informacje na temat efektów kształcenia, metod ich weryfikacji oraz stopnia opanowania poszczególnych efektów kształcenia na poszczególne oceny podawane są przez prowadzącego na początku zajęć. Oceniane przez ZO wybrane prace etapowe i dyplomowe potwierdzają stosowanie zasad weryfikacji efektów kształcenia w praktyce dydaktycznej. Podczas wizytacji udostępniono ZO przykładowe prace etapowe studentów, stanowiące podstawę do weryfikacji efektów kształcenia. Na podstawie analizy prac etapowych studentów można stwierdzić, że weryfikacja osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Metody weryfikacji kompetencji społecznych ZO ocenił podczas hospitacji zajęć. Ocenione prace etapowe pozwalają na stwierdzenie, że na kierunku *administracja* dobór metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia przez studentów jest trafny. Sposób formułowania zadań i pytań, ich zakres i stopień trudności, a także sposób oceny nie budzi zastrzeżeń. Tematyka losowo wybranych prac dyplomowych jest zgodna z profilem studiów oraz koresponduje z przyjętymi efektami kształcenia i służy ich realizacji. Wylosowane i oceniane przez ZO prace dyplomowe pod względem metodologicznym stoją na dobrym poziomie. Sposób oceny prac dyplomowych jest, co do zasady właściwy, stwierdzono jednak przypadki zawyżania ocen przez promotorów. W protokołach egzaminu dyplomowego dostrzeżono niewłaściwy dobór pytań egzaminacyjnych (powtarzające się zagadnienia). Dobrą praktyką jest natomiast wymóg omówienia tez i treści pracy w ramach egzaminu dyplomowego.

Regulamin studiów określa zasady oceny efektów kształcenia osiąganych przez studentów. W sylabusach zajęć znajdują się treści programowe oraz metody i formy realizacji zajęć. Każdy wykładowca w ramach swojego przedmiotu dokonuje szczegółowego opisu efektów kształcenia. Do efektów przypisane są metody weryfikacji stopnia ich osiągnięcia, odrębnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci mają dostęp do tych informacji, gdyż każdy nauczyciel akademicki Uczelni jest zobowiązany do przekazania studentom sylabusów na pierwszych zajęciach oraz do omówienia systemu oceny oraz toku kształcenia, w tym szczegółowe kryteria zaliczenia i minimalny próg zaliczenia przedmiotu. Interesującym zabiegiem jest wymóg podpisywania przez studentów informacji o zakresie kształcenia na początku zajęć. Ponadto student ma prawo wglądu do pracy kontrolnej, zaliczeniowej.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku *administracja* powiązana jest z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz odpowiada celom strategicznym Wydziału. Koncepcja ta spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie kształcenia.

Plany rozwoju ocenianego kierunku studiów wynikają ze strategii rozwoju Wydziału i uwzględniają zarówno tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk społecznych, jak i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Ponadto planowane zmiany uwzględniają obecne oraz przyszłe potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy.

Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia nauk społecznych oraz wskazała dziedziny oraz dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów. Szerokie ujęcie ocenianego kierunku w strukturze dyscyplin nauki jest zabiegiem trafnym i w pełni wpisuje się w aktualne tendencje rozwoju nauk administracyjnych, polegające na interdyscyplinarności i integracji z innymi dyscyplinami wiedzy.

Istnieje spójność merytoryczna i zakresowa efektów kształcenia pomiędzy poszczególnymi ich kategoriami (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Sformułowanie efektów kształcenia oraz wynikające z ich treści zadania są możliwe do zrealizowania i weryfikacji. Mechanizmy kontrolne jakości kształcenia są istotnym działaniem Uczelni, pozwalającym na dalszy rozwój i utrzymanie dobrej pozycji na rynku usług edukacyjnych. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych przez ZO, studenci nie zgłaszają zastrzeżeń do tego systemu.

Program studiów oraz jego organizacja i realizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie struktury kwalifikacji o poziomie licencjackim w profilu ogólnoakademickim. Oferta przedmiotów mieści się w kanonie kształcenia na kierunku *administracja*, odpowiada również aktualnym wyzwaniom naukowym i oczekiwaniom otoczenia społecznego. Zapewniona została odpowiednia indywidualizacja toku studiów. Program studiów wzbogaca praktyka zawodowa. Konstrukcja programu oraz treść modułów kształcenia spełnia oczekiwania kadry i studentów. Liczebność grup i wyposażenie sal oraz metody prowadzenia zajęć są odpowiednie do zrealizowania wszystkich założonych efektów kształcenia, co spotyka się z pozytywną oceną studentów. Do programu studiów wprowadzane są zajęcia umożliwiające studentom realizowanie przedmiotów w języku obcym, jak również wyjazd za granicę.

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają prawidłowy nabór kandydatów na studia. Zapisy regulaminu i procedur rekrutacji mieszczą się w obowiązujących przepisach prawa oraz przyjętej powszechnie praktyce szkół wyższych. Proces rekrutacji nie zawiera niewłaściwych, lub dyskryminujących zapisów. Uczelnia wdraża narzędzia służące potwierdzaniu efektów uczenia się.

System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się i ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się. Każdy etap kształcenia oraz moduł jest objęty systemem weryfikacji efektów kształcenia. Kryteria i zasady oceny są sformułowane w sposób jasny i przejrzysty. Studenci mają dostęp do warunków zaliczenia oraz mogą uzyskać informacje o kryteriach, w oparciu, o które otrzymali oceny cząstkowe i końcowe wraz z uzasadnieniem. Stwierdzić należy, że stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się, w związku z tym proces etapowej weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany prawidłowo.

4. Zalecenia

- Dalsze doskonalenie procesu dyplomowania, w tym określenie szczegółowych zasad egzaminu dyplomowego, zasad oceny prac dyplomowych oraz weryfikacji jakości prac dyplomowych .

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Do minimum kadrowego na kierunku *administracja* w roku akademickim 2015/2016 Zespół oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne oraz złożone oświadczenia zaliczył dziewięciu nauczycieli akademickich, w tym trzech samodzielnych (doktorów habilitowanych nauk prawnych) oraz sześciu doktorów nauk prawnych). Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi nauk społecznych w dziedzinie nauk prawnych dyscyplinie prawo oraz dyscyplinie nauki o administracji, do których odnoszą się efekty kształcenia. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

2.2

Nauczyciele akademicy Jednostki prowadzący zajęcia na kierunku *administracja* mają dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicy są autorami wielu publikacji z zakresu administracji i prawa (wykaz publikacji jest aktualizowany na bieżąco na stronach internetowych Uczelni). Poszczególne przedmioty przydzielane są nauczycielom akademickim z uwzględnieniem ich specjalizacji naukowej lub praktycznej. Zakres prowadzonych zajęć odpowiada ich dorobkowi naukowemu i doświadczeniu zawodowemu.

Kompetencje dydaktyczne są potwierdzane poprzez systematycznie prowadzone hospitacje zajęć oraz ankiety ewaluacyjne wypełniane przez studentów.

2.3

Polityka Jednostki od kilku lat zmierza do adekwatnego, w stosunku do celów strategicznych, doboru kadry. Trzon kadry stanowią nauczyciele akademicy, których zainteresowania, dorobek naukowy oraz doświadczenie dydaktyczne zapewnia właściwą realizację programu studiów na wizytowanym kierunku. Ze względu na rozpoczęty proces zmiany profilu kierunku na praktyczny coraz istotniejsze są kompetencje i doświadczenie zawodowe kadry. W ramach podnoszenia kwalifikacji naukowych lub zawodowych Jednostka organizuje konferencje lub seminaria, pokrywa koszty udziału w konferencjach. Jednostka umożliwia publikowanie dorobku pracowników (wydawnictwo uczelniane), od bieżącego roku wydawane będzie własne czasopismo naukowe („Studia Administracji i Bezpieczeństwa”) oraz pokrywa koszty badań lub przewodów doktorskich albo przewodów habilitacyjnych. W ramach prowadzonej polityki pracownicy są obowiązani do składania corocznych informacji na temat badań lub rozwoju zawodowego.

2.4

Jednostka kładzie nacisk na rozwój naukowy i zawodowy kadry akademickiej. Organizowane są liczne konferencje, seminaria i wykłady otwarte. Przykładowo, w 2015 r. WAiBN zorganizował dwie ogólnopolskie konferencje naukowe dedykowane bezpieczeństwu narodowemu (16 – 17.04.2015) i Samorządowym Kolegiom Odwoławczym (15 – 17.06.2015). Owocem tych konferencji są dwie publikacje naukowe w prestiżowych wydawnictwach zewnętrznych (Diffin, C.H. Beck, trwają prace redakcyjne). Nadto, w 2015 r. w kooperacji z przedstawicielami władz rządowych i samorządowych, Senatu RP i innych instytucji lub uczelni odbyły się konferencje oraz seminaria dotyczące handlu ludźmi (ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014) i petycji obywatelskiej. W 2016 r. Wydział współorganizuje Konferencje Naukową w Rivnem (Ukraina). Wydział uczestniczy w badaniach prowadzonych na forum Lubuskiej Naukowej Rady Bezpieczeństwa.

2.5

Rezultaty prowadzonych w jednostce badań, w szczególności pochodzące z konferencji, seminarium, współpracy z innymi instytucjami naukowymi, publicznymi lub prywatnymi są wykorzystywane w programowaniu kształcenia. Służą temu również plany badawcze pracowników naukowych realizowane w katedrach. Istotną rolę w programowaniu kierunku *administracja* odgrywają inicjatywy i badania prowadzone przez jednostki międzyuczelniane: Akademickie Centrum Badań Euroregionalnych (w ramach Pracowni badań nad samorządem terytorialnym, gospodarczym i zawodowym) oraz Akademickie Centrum Studiów Niemcoznawczych i Europejskich.

Z uwagi na zainicjowanie procesu zmiany profilu kierunku coraz intensywniej wykorzystywane jest doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich – praktyków w zakresie ich specjalizacji zawodowych.

3. Uzasadnienie

Program studiów został opracowany z uwzględnieniem dominujących w Jednostce kierunków badań. Jednostka spełnia wymagania dotyczące składu minimum kadrowego.

Mocnymi stronami kadry naukowo-dydaktycznej jest znacząca liczba publikacji z zakresu prawa, w tym prawa administracyjnego, a także innych dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia, udział w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz wysokie kompetencje dydaktyczne potwierdzone wynikami ankiet wypełnianych przez studentów.

Mocną stroną WAiBN jest pokrywanie kosztów udziału przez nauczycieli akademickich we wszelkich formach spotkań naukowych, w tym odbywających za granicą, jak również kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych.

4. Zalecenia

Brak.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Jednostka stworzyła ramy regulacyjne udziału podmiotów zewnętrznych w kształtowaniu i weryfikacji efektów kształcenia w Statucie Uczelni (§ 4, 21,22,29,30,100), w uchwale nr 33/000/2015 w sprawie powołania Komisji ds. Kształcenia Studentów oraz w Wydziałowej Księdze Jakości Kształcenia. Możliwości zawarte w wewnętrznych aktach regulacyjnych nie zostały jednak w pełni wykorzystane, o czym świadczy skład komisji wskazanej w ww. uchwale 33/000/2015.

Na stan faktyczny współpracy z otoczeniem Jednostki składa się przede wszystkim współpraca z przyszłymi pracodawcami. Przejawia się ona w udziale podmiotów zewnętrznych w Konwencie Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego. W jego składzie zasiadają m. in przedstawiciele administracji publicznej, spółek prawa handlowego oraz instytucji edukacyjnych. Ich rzeczywiste uczestnictwo w posiedzeniach jest zmienne, niemniej wypowiadają się oni o różnych aspektach działania Jednostki (programy, efekty kształcenia). Poza ustnymi wypowiedziami na posiedzeniach Konwentu interesariusze zewnętrzni kierują też obszerne opinie do Władze Dziekańskich odnoszące się do programów i efektów kształcenia.

Udział interesariuszy zewnętrznych w określaniu i weryfikacji efektów kształcenia jest szczególnie widoczny w odniesieniu do praktyk zawodowych. Przedstawiciele administracji i, w mniejszym stopniu, gospodarki odpowiadają na kierowane do nich ankiety dotyczące realizacji efektów kształcenia przez poszczególnych studentów, ze wskazaniem wszystkich 8 efektów kształcenia założonych dla praktyk. Ankiety są anonimowe. Ponadto, Dziekan Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa wchodzi też w skład Zespołu Doradczego Wojewody Lubuskiego ds. Bezpieczeństwa. Dokonywana w nim wymiana poglądów przynajmniej częściowo może zostać wykorzystana na rzecz kierunku *administracja*, ponieważ zapewnienie bezpieczeństwa stanowi część zadań administracji publicznej. Przykład zasięgania opinii podmiotów zewnętrznych stanowi konsultacja z 8 instytucjami projektu potencjalnej zmiany profilu Jednostki z ogólnoakademickiego na praktyczny.

3.2

Jednostka nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotem zewnętrznym, choć zainicjowano takie działania.

3. Uzasadnienie

Uczelnia stworzyła ramy regulacyjne dla udziału interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu efektów kształcenia, i ocenie stopnia ich weryfikacji. Uczelnia w praktyce wdrożyła powyższe zasady, co jest szczególnie widoczne na przykładzie praktyk studenckich.

4. Zalecenia

Zalecenia obejmują rozwijanie form współpracy z uwagi na profil praktyczny przez pozyskiwanie praktyków użytecznych w procesie kształcenia oraz rozwijanie zajęć właściwych dla profilu praktycznego.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Uczelnia zajmuje bardzo obszerny kampus na terenie dawniejszych koszar. Cztery budynki zajmowane przez Jednostkę są dobrze utrzymane. Powierzchnia dostępna dla potrzeb dydaktycznych jest znacznie większa niż możliwości jej wykorzystania. Wśród pomieszczeń dydaktycznych należy wskazać aulę mogącą pomieścić 464 osoby, 3 sale wykładowe, z których każda mieści 120 osób, salę konferencyjną, 7 laboratoriów komputerowych, 2 sale wykładowe mieszczące po 80 osób każda, 5 pomieszczeń do prowadzenia ćwiczeń mieszczących 165 osób, salę seminaryjną na 20 osób, 11 sal wykładowych mieszczących 1362 osoby, 5 sal ćwiczeniowych na 92 osoby oraz kolejne 2 sale komputerowe posiadające 30 stanowisk. Powyższe sale znajdują się w 3 sąsiadujących ze sobą budynkach kampusu. Prócz tego, w dyspozycji Jednostki są pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia zajmowane przez katedry oraz pełnowymiarowa hala sportowa wykorzystywana także przez inne jednostki Uczelni. Wszystkie wymienione wyżej pomieszczenia dydaktyczne (sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne) są wyposażone w sprzęt multimedialny oraz nagłośnienie. Niektóre pomieszczenia zostały wyposażone w sprzęt umożliwiający wideokonferencje oraz tłumaczenia symultaniczne. Prowadzący zajęcia mają też do dyspozycji laptopy, rzutniki, przenośne projektory, zaś w salach do zajęć językowych dostępne są zestawy z dynamicznymi słuchawkami. Na korytarzach znajdują się drukarki i urządzenia kserograficzne na kartę. Materiały do druku można też przysyłać internetowo do ww. urządzeń. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb niepełnosprawnych jest zapewniane przez wzmacniacze głosu dla osób niedosłyszających firmy PHONAK model Inspiro oraz urządzenia pomagające w poruszaniu się po schodach.

4.2

Studenci mogą korzystać z obszernego budynku Biblioteki Głównej oferującej księgozbiór podręczny oraz zasoby znajdujące się w magazynie. Biblioteka posiada czytelnię profesorską, zbiory podręczne, wypożyczalnię oraz pomieszczenia dydaktyczne, w tym pracownię komputerową, jak również nowoczesne urządzenia na kartę umożliwiające druk i kserowanie materiałów dydaktycznych.

Księgozbiór podręczny nie jest okazały w zakresie merytorycznym dotyczącym badanego kierunku, jednak studenci mają dostęp do innych lokalnych bibliotek, co im pozwala uzyskać

materiały niezbędne dla realizacji programu. Nieznaczące braki w księgozbiornie są wyrównywane przez zapewnienie studentom, na podstawie umów międzyinstytucjonalnych, dostępu do zbiorów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, do biblioteki będącej własnością samorządu terytorialnego (Biblioteki Publicznej Wojewódzkiej i Miejskiej) oraz przez sprawnie działający system wypożyczenia międzybibliotecznego zwłaszcza w ramach współpracy z Uniwersytetem Szczecińskim. Lista prenumerowanych czasopism obejmuje 98 pozycji, z czego tylko 12 jednoznacznie nie wiąże się tematycznie z ocenianym kierunkiem. Uczelnia nie zgromadziła księgozbiornu e-booków, kierując się powszechnie dostępnymi informacjami o małym zainteresowaniu młodych ludzi tą formą czytelnictwa, natomiast zapewniła popularne elektroniczne bazy danych LEX i EBSCO oraz dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Studenci mogą też korzystać z innych specjalistycznych programów, takich jak Statistica. Osoby niepełnosprawne mają dostęp do biblioteki dzięki wyposażeniu budynku biblioteki w windy.

4.3

3. Uzasadnienie

Liczba i wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych przekracza potrzeby liczby studentów wskazanej w Raporcie samooceny. Pomieszczenia te, ze względu na ich ilość, pojemność oraz wyposażenie, pozwalają w pełni na realizację programu studiów oraz udział w badaniach.

Jednostka posiada okazałą infrastrukturę biblioteczną. Jej zbiory zawierają pewne braki w zakresie literatury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, jednak studenci mają do nich dostęp dzięki zapewnieniu możliwości korzystania ze zbiorów biblioteki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Biblioteki Publicznej Wojewódzkiej i Miejskiej oraz sprawnie działającego systemu wypożyczania międzybibliotecznego.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

4. Zalecenia

Zaleca się uzupełnienie zbiorów bibliotecznycch o literaturę zalecaną w sylabusach.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Opieka dydaktyczna:

W ramach wsparcia dydaktycznego nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów na zajęciach, konsultacjach, za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz w formie bieżących, bezpośrednich rozmów ze studentami. Studenci wskazali, że nauczyciele są bardzo pomocni, odpowiadają na e-maile, są zaangażowani w sprawy studentów, czasem udostępniają im skrypty czy prezentacje z zajęć, co znacznie pomaga w nauce i systematyzowaniu wiadomości.

Studenci przyznali, że bardzo pomocne w procesie kształcenia są sylabusy. Podczas spotkania z ZO wskazali, że nie korzystają z nich systematycznie, ale stanowią one swoistego rodzaju kompendium wiedzy na temat formy zaliczenia, zagadnień poruszanych na zajęciach czy literatury przedmiotu.

Jednym z mechanizmów motywujących do nauki jest stypendium rektora dla najlepszych studentów. Zasady jego przyznawania są dostępne na stronie Uczelni. Poza tym, studenci wskazali również, że elementem, który znacząco ich motywuje, jest możliwość umorzenia 20% kredytu studenckiego zaciągniętego w banku (tzw. kredyt studencki) dla 5% (najlepszych) absolwentów.

Mechanizmy motywacyjne stosowane są także przez nauczycieli akademickich, którzy uświadamiają studentów, że dobre osiągnięcia na polu naukowym wiążą się z możliwością uczestniczenia w konferencjach naukowych, prezentowania swoich prac naukowych, osiągnięcia lepszej pracy w przyszłości. Poza tym, aktywni podczas zajęć studenci bardzo często nagradzani są za aktywność – ich zaangażowanie podczas zajęć jest uwzględniane (jako element składowy) w ocenie końcowej.

Studenci przyznali, że choć opieka dydaktyczna co do zasady jest na wysokim poziomie, to jednak jako uciążliwość odbierają ułożenie planu zajęć z dużą liczbą „okienek”, co czasem dezorganizuje dzień, nie pozwala na racjonalne ułożenie zajęć uczelnianych, prywatnych i zawodowych.

Opieka naukowa:

Studenci mają możliwość uczestniczenia w Kole Naukowym Nauk Prawnych i Bezpieczeństwa Narodowego oraz udzielać się na polu naukowym – brać udział w konferencjach naukowych, pisać artykuły naukowe, uczestniczyć w badaniach. Przedstawiciele Koła Naukowego podczas spotkania z ZO podkreślili, że działają przy bardzo dużym wsparciu Władz Wydziału i opiekuna naukowego. Studenci wskazali, że planują zorganizowanie konferencji naukowej na temat praw zwierząt.

Studenci mogą wybrać opiekuna pracy dyplomowej, ale wskazali jednak, że wybór ten jest często ograniczony do wyboru jednej z dwóch osób. Podali jednocześnie, że seminaria dyplomowe prowadzone są w sposób ciekawy i umożliwiany jest im wybór tematu pracy dyplomowej. Opiekun pracy jest dla nich wsparciem i udziela porad, jak powinna wyglądać praca, jak dobierać literaturę oraz jak skonstruować projekt i plan pracy.

Opieka materialna

Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia przewidziane w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, a zastosowane kryteria przyznawania świadczeń są zgodne z jej wymogami. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim dostępny jest na stronie

internetowej Uczelni i zawiera wszelkie uregulowania odnoszące się do sposobu oraz zasad przyznawania stypendiów, a także terminów ich wypłaty. Studenci wskazali, że są z Regulaminem zaznajomieni i że są informowani przez pracowników administracyjnych o upływających terminach na składanie odpowiednich wniosków. Wszelkie wnioski, wzory wniosków i formularze są dostępne na stronie internetowej Uczelni w zakładce związanej z pomocą materialną oraz stypendiami.

Zgodnie z § 25 Regulaminu przyznawania stypendiów, Rektor powołuje Wydziałowe Komisje Stypendialne oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, w skład której wchodzi przedstawiciele studentów, którzy stanowią większość jej składu, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

5.2

Studenci mają możliwość uczestniczenia w programie mobilności studenckiej, w tym realizacji praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus + , studenci jednak nie korzystają z tego chętnie.

W trakcie spotkania z ZO studenci wskazali, że główną barierą przy zagranicznych wyjazdach jest bariera językowa – obawiają się, że ich poziom znajomości języka nie pozwoli na swobodne funkcjonowanie w obcym kraju czy uczestniczenie w szeregu zajęć w innym języku. Zajęcia z języka obcego w ocenie studentów nie przygotowują do udziału w wymianie, gdyż poziom zajęć jak i poruszany zakres zagadnień (brak języka specjalistycznego) nastawiony jest na nauczenie się swobodnej komunikacji na poziomie podstawowym bez używania specjalistycznego słownictwa.

Na stronie internetowej Uczelni znajduje się zakładka odnosząca się do współpracy międzynarodowej, gdzie wyjaśniane są zasady poszczególnych programów mobilności i gdzie umieszczane są zasady rekrutacji, formularze zgłoszeniowe oraz wszelkie inne druki i dokumenty związane z tymi programem.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

Na terenie Uczelni funkcjonuje Biuro Karier PWSZ, które zajmuje się wspieraniem studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek.

Na stronie internetowej zamieszczane są oferty praktyk i pracy dla studentów, ogłoszenia te publikowane są także na stronie Biura Karier założonej na jednym z portali społecznościowych.

Biuro Karier prowadzi szereg warsztatów i spotkań, mających na celu pomoc studentom w wejściu na rynek pracy – są to spotkania z pracodawcami regionu, warsztaty psychologiczne czy doradztwo zawodowe. Organizowane są też targi edukacyjne i targi pracy, w których studenci mogą aktywnie uczestniczyć.

5.4.

W PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, który koordynuje działania związane z zapewnieniem odpowiednich funkcjonowania na Uczelni osobom z niepełnosprawnościami.

Uczelnia wprowadziła szereg udogodnień związanych z przyjęciem osób niepełnosprawnych, jak np. włączanie do pomocy osób trzecich, umożliwianie nagrywania wykładów czy ćwiczeń dyktafonem, korzystanie z większej czcionki czy specjalnego oprogramowania przy pracy z

komputerem, możliwość przedłużania czasu egzaminu czy zmiana formy egzaminu ustnego na pisemny (studenci podczas spotkania z ZO wskazali, że na ich kierunku nie ma osób z niepełnosprawnością ruchową, wskazali jednak, że były przypadki, kiedy nauczyciel akademicki zmieniał formę egzaminu czy zaliczenia, z uwagi na niedyspozycję studenta – np. złamaną rękę). W budynku Uczelni nie ma windy, a jej zamontowanie nie jest możliwe ze względów technicznych. Dla studentów z niepełnosprawnościami przewidziana jest także pomoc materialna w postaci stypendiów i zapomóg.

5.5

Podczas spotkania z ZO studenci bardzo pozytywnie ocenili obsługę administracyjną Wydziału. Studenci podkreślili, że pracownicy są zawsze bardzo pomocni, przypominają o upływających terminach do złożenia wniosku czy podania, informują, jak należy wypełnić druki w przypadku, kiedy student potrzebuje w tym zakresie pomocy..

Studenci wskazali, że chociaż dziekanat nie jest czynny dla studentów przez cały dzień, to jednak nie ma problemu, aby dostać się do dziekanatu poza godzinami otwarcia.

Wszelkie informacje związane z administracyjną stroną studiowania dostępne są na stronie internetowej Uczelni i Wydziału, począwszy od podania godzin otwarcia poszczególnych placówek, poprzez informacje kontaktowe (adresy, telefony), po pliki i druki do pobrania, aktualności, informacje stypendialne, sylabusy i dostęp do e-dziekanatu czy e-biblioteki.

4. Uzasadnienie

Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, zapewnia im dostępność nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się, w tym w zdobywaniu umiejętności praktycznych.

Uczelnia stworzyła warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach mobilności, jednak powinna podjąć działania zmierzające do tego, aby studenci chętnie korzystali z przygotowanych ofert wyjazdowych.

W ocenie studentów, oferta Uczelni kierowana do nich (organizowanie warsztatów, targów pracy, spotkań z doradcą zawodowym, zamieszczanie ofert pracy i praktyk na stronach Uczelni) sprawia, że są oni w praktyczny sposób przygotowani do wejścia na rynek pracy.

Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione odpowiednie wsparcie naukowe, dydaktyczne oraz materialne. Osobą odpowiedzialną za ich funkcjonowanie na Uczelni jest Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych.

Na podstawie opinii studentów oraz przeprowadzonej analizy własnej można stwierdzić, iż Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów oraz publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia

Zaleca się układanie planów zajęć w sposób, który minimalizowałby liczbę tzw. „okienek”.

Sugeruje się także przeprowadzenie konsultacji ze studentami odnośnie godzin otwarcia dziekanatu, studenci wprawdzie podczas spotkania wskazali, że nawet jeśli przychodzą do dziekanatu poza wyznaczonymi godzinami, to są obsługiwani, warto jednak byłoby tę kwestię zbadać i dostosować rzeczywiste godziny otwarcia dziekanatu do potrzeb studentów, jak i do możliwości kadrowych oraz organizacyjnych administracji.

Sugeruje się przeorganizowanie sposobu nauki języków obcych, tak, aby studenci pewniej czuli się w sytuacjach, w których musieliby porozumiewać się w języku angielskim (czy innym języku obcym) na tematy związane ze studiowanym kierunkiem, co także pomogłoby im w poszerzaniu horyzontów, za sprawą dostępu do szerokiego zbioru fachowej literatury obcojęzycznej.

Umożliwienie studentom wyboru opiekuna pracy dyplomowej spośród większej liczby nauczycieli akademickich, zwiększenie liczby przedmiotów do wyboru.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiając systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1

6.1.1.

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są zaangażowani w proces projektowania efektów kształcenia. Przedstawiciele studentów są członkami wydziałowych zespołów przygotowujących propozycje efektów kształcenia: Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (WZJK) oraz Wydziałowych Zespołów ds. Programów Kształcenia (WZPK).

Propozycje efektów, niezwłocznie po ich opracowaniu, są przekazywane do ich zaopiniowania Samorządowi Studenckiemu oraz podmiotom współpracującym z Wydziałem,

w tym przede wszystkim skupionym w ramach Konwentu Wydziału. Efekty są także przedmiotem analizy pracowników Zakładu Administracji oraz Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego.

6.1.2

Monitorowaniem zakładanych efektów kształcenia zajmują się: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły ds. programów Kształcenia.

Monitorowanie zakładanych efektów kształcenia dokonuje się przede wszystkim w oparciu o:

- 1) badanie zgodności założonych efektów kształcenia z misją i strategią Uczelni oraz misją i strategią Wydziału;
- 2) badanie zgodności efektów kształcenia z wymogami KRK oraz obowiązującymi przepisami prawa;
- 3) badanie zgodności kart przedmiotów z uczelnianym wzorcem karty przedmiotu/ modułu; badanie poprawności przypisywania punktów ECTS do przedmiotów/ modułów kształcenia;
- 4) badanie w zakresie obciążenia pracą własną studentów;
- 5) dostosowywanie efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy (m.in. na podstawie ankiet badających losy absolwentów oraz ankiet dotyczących osiągnięcia efektów kształcenia dla praktyk zawodowych);
- 6) udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu efektów kształcenia pozyskiwanie opinii o praktykantach.

Ponadto monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia oparte jest o prace kontrolne, prace etapowe, a także analizowanie postępów w nauce w trakcie roku akademickiego – na bieżąco przez nauczycieli akademickich.

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

Oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia dokonują Wydziałowe Zespoły ds. Programów Kształcenia i Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekan Wydziału zgodnie z Procedurą oceny stopnia realizacji założonych efektów kształcenia. Ocena ta dokonywana jest w oparciu o mierniki efektów kształcenia: ocenę prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, ocenę efektów uzyskanych w trakcie odbytych praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania, na który składa się ocena pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego.

Na każdej karcie do poszczególnego przedmiotu wskazano metody oceniania każdego z efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z programem każdego przedmiotu, literaturą oraz sposobami oceniania studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach.

Ocena formująca przeprowadzana w trakcie zajęć pozwala przekazać studentom informacje o stopniu realizacji efektów kształcenia, pozwala także na zaplanowanie procesu uczenia się. Ocenie całości efektów kształcenia dla danego przedmiotu służy ocena podsumowująca.

Weryfikacja efektów kształcenia opiera się na wykorzystaniu 18 mierników ilościowych oraz 8 ocen jakościowych, odnoszących się do poszczególnych efektów kształcenia.

6.1.4

Elementem polityki zarządzania jakością na Wydziale jest możliwość potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się, procedury postępowania w sprawie weryfikacji i potwierdzania efektów uczenia się oraz wykaz przedmiotów objętych tą procedurę określa w roku akademickim 2015/2016 Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w PWSZ im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. (stanowiący załącznik do uchwały Nr 22/000/2015 Senatu PWSZ z dnia 23.06.2015) oraz uchwała Rady Wydziału 17/000/2015. Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się (zarządzenie nr 85.0101/2015 Rektora PWSZ z dnia 12.10. 2015 w sprawie powołania Wydziałowej Komisji ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się na W AiBN).

6.1.5.

Kariery absolwentów są monitorowane przez Wydział. Do absolwentów wysyłana jest ankieta po 3 i po 5 latach od ukończenia studiów, a wyniki przeprowadzonych badań przekazywane są Władzom Wydziału. Władze Wydziału na podstawie otrzymywanych wyników podejmują rozmowy w sprawie ewentualnych zmian w planach i programach studiów.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów wykorzystywane są wielopłaszczyznowo. Służą one m.in. ocenie przydatności ich kompetencji i wiedzy w życiu zawodowym, a tym samym ocenie adekwatności efektów kształcenia na ocenianym kierunku w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do oczekiwań rynku pracy. Wyniki analiz wykorzystuje się także do ewaluacji programu studiów oraz ich udoskonalenia, co przyczynia się m.in. do podwyższania jakości programów kształcenia.

Monitoring losu absolwentów służy także udoskonalaniu oferty dydaktycznej przez projektowanie specjalności zgodnie z wynikami monitoringu (co pozwala na skorelowanie oferty dydaktycznej W AiBN z potrzebami rynku pracy).

Monitorowanie losów absolwentów dokonuje się zgodnie z Procedurą oceny stopnia realizacji założonych efektów kształcenia.

6.1.6.

Ocena nauczycieli akademickich jest jednym z mierników efektów kształcenia. Dokonywana jest ona w ramach hospitacji zajęć, które służą do monitorowania jakości wybranych aspektów procesu dydaktycznego; okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie należytego wykonywania obowiązków dotyczących kształcenia i wychowania studentów, w tym nadzoru nad opracowaniem przez studentów prac zaliczeniowych, semestralnych i dyplomowych pod względem merytorycznym oraz w ramach ankietyzacji studentów i słuchaczy studiów podyplomowych, oceniających jakość zajęć dydaktycznych oraz jakość wykonywanych obowiązków przez nauczycieli akademickich.

Ankiety są podstawowym narzędziem Systemu służącym do zbierania: opinii studentów o prowadzących zajęcia, opinii pracowników o programie i warunkach kształcenia, opinii pracodawców o kompetencjach studentów, opinii absolwentów o związku kwalifikacji z zatrudnieniem, a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia i do okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Ankiety ewaluacyjne dotyczące nauczycieli akademickich przeprowadzane są po zakończeniu każdego semestru, studenci za pośrednictwem kwestionariusza ankietowego mają możliwość

wyrażenia opinii na temat sposobu prowadzenia zajęć, przydatności przekazywanych treści czy kultury osobistej wykładowcy (a także innych elementów, np. czy punktualnie rozpoczyna i kończy zajęcia). Wyniki ankiet publikowane są na stronie Uczelni – są to wyniki zbiorcze, bez wyszczególnienia wyników poszczególnych pracowników.

6.1.7.

Wyniki są przedmiotem analizy WZJK, wykorzystywane są w ocenie pracy kadry naukowowo-dydaktycznej oraz stanowią podstawę wdrażania rozwiązań sprzyjających poprawie jakości kształcenia w zakresie wyzwań zidentyfikowanych w wyniku zastosowania wskazanych instrumentów (głównie indywidualnych rozmów Dziekanów lub Kierowników Zakładów z nauczycielami akademickimi) dotyczących aktualności przekazywanych treści czy stosowania innowacyjnych metod dydaktycznych.

6.1.8.

Infrastruktura dydaktyczna jest przedmiotem oceny WSZJK. WZJK uwzględnia ocenę całej infrastruktury dydaktycznej, w tym zasoby biblioteczne. Stosowne informacje przekazywane są także na bieżąco przez nauczycieli akademickich oraz studentów (dotyczą m.in. dostępności komputerów, sprawności rzutników).

Każdy z nauczycieli akademickich ma także możliwość złożenia na początku roku akademickiego zapotrzebowania na literaturę podstawową i uzupełniającą (zapotrzebowanie na książki mogą także składać studenci). Infrastruktura dydaktyczna podlega ocenie pod względem ilościowym i jakościowym, w tym w kontekście potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci podczas rozmów z nauczycielami akademickimi regularnie są pytani o ich stopień zadowolenia z zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej. Studenci mają możliwość zgłaszania zapotrzebowania w zakresie wyposażenia sal zajęciowych czy biblioteki. Poza tym, studenci wypełniają ankietę odnoszącą się do ich zadowolenia z odbytych praktyk studenckich (która została szerzej omówiona w punkcie poświęconym praktykom).

6.1.9

W ramach funkcjonowania WSZJK oceniany jest sposób gromadzenia działań dotyczących jakości kształcenia oraz jej doskonalenia. Z posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz WZPK sporządzane są protokoły, dokumentujące przebieg posiedzeń oraz podjęte ustalenia czy przyjęte zalecenia. Dodatkowo, sporządzane są roczne sprawozdania z prac WZJK, w których również zawarte są zalecenia/rekomendacje odnośnie narzędzi doskonalenia WSZJK. WSZJK uwzględnia ocenę jak i przewiduje analizę wyników ankiet studenckich, jakości prac dyplomowych. Oceniany jest sposób dokumentowania prac zaliczeniowych oraz egzaminów czy sposób dokumentowania praktyk zawodowych.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

WSZJK zawiera w swoich procedurach ocenę dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia. Sprawdzana jest dostępność aktualnych danych na temat programu i procesu

kształcenia, w tym w formie elektronicznej (dostęp na stronie www Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim informacji na temat programu studiów, planów studiów i punktów ECTS, dostęp do kart przedmiotów ze wskazaniem celów i efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji, terminów konsultacji nauczycieli akademickich). Informacje o programie i procesie kształcenia dostępne są także w gablotach na Wydziale oraz udzielane przez wyspecjalizowane komórki, m.in. Sekretariat Dziekana czy Dziekanat. W przypadku zidentyfikowania niedoskonałości, podejmowane są działania służące poprawie dostępu do przedmiotowych informacji (m.in. ich bieżąca aktualizacja).

6.2.

Na Wydziale dokonywana jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia. Za monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale, podejmowanie działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia oraz przeprowadzanie ewaluacji jakości kształcenia odpowiada przede wszystkim WZJK. Wyniki przeprowadzonej oceny skuteczności systemu zapewniania jakości kształcenia wykorzystywane są do doskonalenia tego systemu. Wyniki te są przekazywane w formie zaleceń w protokołach z posiedzeń WZJK, w tym po analizie sprawozdania rocznego z prac WZJK bądź bezpośrednio w samym sprawozdaniu. Informacje na temat działań podejmowanych przez WZJK gromadzi i analizuje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Wyniki analiz przedstawiane są Senatowi Uczelni i Konwentowi.

3. Uzasadnienie

W wyniku dokonanej oceny można stwierdzić, że przyjęte w Uczelni rozwiązania systemowe w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują kluczowe obszary oceny procesu kształcenia. Mając na uwadze politykę jakości wdrożono WSZJK, umożliwiającą systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programu. Potwierdzeniem powyższego stwierdzenia jest doskonalenie programu kształcenia oraz analiza dokumentacji organów zajmujących się jakością kształcenia na Wydziale, z której wynika, iż znaczną część posiedzeń poświęcono wskazanym wyżej zagadnieniom. Zarządzanie jakością kształcenia prowadzone jest w sposób właściwy. W wyniku dokonanej analizy podejmowanych działań oraz dokumentacji należy uznać, że system został wdrożony i spełnia swą rolę oraz jest w pełni zrozumiały i przejrzysty. Podejmowane działania świadczą o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia, właściwej analizie uzyskanych wyników oraz staraniach związanych z wprowadzeniem działań naprawczych. Udział studentów w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian należy ocenić pozytywnie.

Uczelnia stwarza studentom możliwość udziału w organach kolegialnych i gremiach związanych z opracowywaniem planów oraz programów studiów, zapewniając im przedstawicielstwo nie mniejsze niż 20% składu. Studenci zasiadają także w pozostałych gremiach (Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Komisje Stypendialne), mają też możliwość wypełniania ankiety ewaluacyjnej odnoszącej się do nauczycieli akademickich, do praktyk zawodowych, a absolwenci mogą wypełniać ankietę odnoszącą się do ich losów zawodowych.

5. Zalecenia

Zaleca się organizowanie cyklicznych spotkań studentów i Władz Uczelni, Wydziału (np. 1 raz w semestrze), w czasie których studenci będą mieli możliwość na bieżąco odpowiedzieć o swoich uwagach i sugestiach związanych z kształceniem na kierunku *administracja*.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jednostka wskazała, że jej silną stroną jest przede wszystkim kompleksowy i spójny system zapewniania jakości kształcenia oraz związek programów kształcenia i specjalności z potrzebami środowiska lokalnego. Jako słabszą stronę wskazano niewielką ofertę zajęć obieralnych ze względu na niż edukacyjny oraz wskazano na zbyt małe zainteresowanie studentów ofertami współpracy międzynarodowej. W trakcie wizytacji potwierdzono diagnozę Jednostki. ZO zgadza się również z diagnozą dotyczącą szans rozwoju na skutek przekształcenia Uczelni w jednostkę o większych uprawnieniach i możliwościach badawczych – Akademię (co faktycznie nastąpiło już po zakończeniu wizytacji) oraz na skutek uzyskania praw do prowadzenia kierunku *administracja* na drugim stopniu studiów

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Brak